

A Fővárosi Ítéltábla dr. Csehi Zoltán ügyvéd (.....) által képviselt (.....) felperesnek a dr. Krech Virág ügyvéd ügygondnok (.....) által képviselt (.....) alperes ellen változásbejegyző végzés hatályon kívül helyezése iránti perében a Fővárosi Bíróság 2011. november 4-én kelt 11.G.41.041/2010/13. számú ítéletével szemben a felperes fellebbezése folytán - nyilvános tárgyaláson - meghozta az alábbi

Ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Felperes az alperesi társaság részvényese.

Az alperes 2009. március 31-én a 2008. december 23-i közgyűlési határozatokra alapítva egyebek mellett az elnevezését, az igazgatóság és a felügyelő bizottság tagjait, valamint a részvényes adatát érintő változásbejegyzési kérelmet terjesztett elő a Fővárosi Bíróságon, mint Cégbíróságon (továbbiakban cégbíróság).
(47. sorszám alatti kérelem)

A cégbíróság 2009. július 9-én kelt és 2009. augusztus 1-jén jogerőre emelkedett Cg..... számú végzésével a Köztársaság törvényességi felügyeleti kérelmének helyt adva a változásbejegyzési kérelmet elutasította lényegében azon indokkal, a 2008. december 23-i közgyűlés nem minősül szabályszerűen megtartottnak.

Alperes 2009. szeptember 29-én újabb változásbejegyzési kérelmet terjesztett elő (69. sorszám alatti kérelem). A bejegyzett elnevezését, rövidített nevét, idegen nyelvű elnevezéseit, tevékenységi köreit, az igazgatóság és a felügyelőbizottság tagjait, az igazgatósági ügyvezetési típust, valamint a részvényest kérte 2008. december 23-i hatállyal törölni, és ugyanezen hatállyal kérte bejegyezni új elnevezését (.....) és rövidített nevét (.....), tevékenységi köreit, képviselőre jogosultként vezérigazgatót, az egyszemélyes igazgatósági ügyvezetés típust, minősített többségű befolyást biztosító szavazati jog mértékkel a dominikai székhelyű cég részvényest, továbbá a létesítő okirata 2008. december 23-i módosításának keltét.

Kérelméhez a korábban benyújtott változásbejegyzési kérelme okiratait csatolta, részben hiányosan. A 2008. december 23-i közgyűlés és jelenléti ív utolsó oldalát, a közgyűlési meghívókat és postára adásukat igazoló feladóvevényeket, a vezérigazgató 2008. december 23-án kelt elfogadó nyilatkozatát és aláírás mintáját, az új részvényes befolyásszerzésére vonatkozó bejelentését, valamint részére adott meghatalmazását és annak magyar nyelvű fordítását, a 2008. december 23-i keltezésű alapító okiratot, az új részvényes cégnyilvántartásba vételét igazoló okiratot.

A cégbíróság 2009. november 17-én kelt 75. sorszámú végzésével felhívta az alperest a 2008. december 23-i jegyzőkönyv és jelenléti ív hiányzó oldalai csatolására. Egyidejűleg tájékoztatta arról, ugyanezen okiratokra alapított változásbejegyzési kérelem már elutasításra került, a 66. sorszámú végzésben megjelölt hiányosságok csak új közgyűlés összehívásával és új határozatok hozatalával orvosolhatók. Előírta a Gt. 231-328.§-ának, illetőleg a létesítő okiratnak megfelelő okiratok benyújtását.

Az alperes 2010. január 4-én hiánypótló okiratokat nyújtott be. A 2009. december 20-i közgyűlési jegyzőkönyvet és jelenléti ívet, valamint a 2009. november 23-án kelt, igazgatósági elnök által aláírt, az egyes részvényeseknek címzett 2009. december 20-i közgyűlésre szóló meghívót, valamint 2009. december 20-án kelt vezérigazgatói tisztségét elfogadó nyilatkozatát csatolta.

A jegyzőkönyv szerint a közgyűlésen meghatalmazott által képviselt, valamint a részvényes és a volt jelen. Rögzítésre került, a jegyzőkönyvhöz csatolja a 2008. december 13-án megtartott közgyűlésen már bemutatott meghatalmazását és ismételten bejelenti, a-vel kötött adásvételi szerződéssel a megszerezte az alperes 1.539 darab egyenként 10.000 forint névértékű részvényét. Valamennyi részvényes határidőben szabályos meghívót kapott, a közgyűlés határozatképes. A közgyűlés döntött az alperes elnevezésének és rövidített nevének kérelem szerinti módosításáról (3/2009.számú határozat), az igazgatóság megszüntetéséről, vezérigazgatói tisztség létesítéséről, vezérigazgatóvá kinevezéséről (4/2009. számú határozat),, és igazgatósági tagok felmentéséről (5/2009. számú határozat), a felügyelő bizottság megszüntetéséről, a felügyelő bizottsági tagok felmentéséről (6/2009. számú

határozat), a tevékenységi körök TEÁOR 08 szerinti meghatározásáról (7/2009. számú határozat), a tervezet szerinti hatályos Gt. rendelkezéseinek megfelelő alapszabály elfogadásáról (9/2009. számú határozat).

A jelenléti ív szerint a közgyűlésen a 2.000 szavazatot képviselő összes részvényes közül a 1.539 szavazattal, a 100 szavazattal képviseltette magát, míg a további 361 szavazatot képviselő 11 részvényes, köztük felperes, mint 30 darab részvénnel és 30 szavazati joggal rendelkező részvényes, nem volt jelen.

Időközben - 2009. december 22-én - a Köztársaság a változásbejegyzési kérelemhez kapcsolódóan, az alperessel szemben a kérelem és mellékletei hiányos, jogszabályba ütköző voltát állítva törvényességi felügyeleti eljárást kezdeményezett.

A cégbíróság 2010. április 14-én kelt Cgt. számú végzésével a törvényességi felügyeleti kérelmet elutasította, egyidejűleg a változásbejegyzési kérelemnek helyt adva a 2010. április 14-én kelt és a Cégbiztosítóban közzétett Cg. számú végzésével pedig 2009. december 20-i hatállyal törölte az alperes bejegyzett elnevezését, rövidített nevét, idegen nyelvű elnevezéseit, az igazgatósági és a felügyelő bizottsági tagokat, az igazgatósági ügyvezetés típusát, s ugyanezen hatállyal bejegyezte az alperes új cégnevét és rövidített nevét, képviselőre jogosultként vezérigazgatót, az egyszemélyes igazgatósági ügyvezetés típusát, valamint 2008. július 7-i tagsági jogviszony kezdő időponttal a céget, továbbá a tevékenységi kör változást és a létesítő okirat 2009. december 20-i módosításának keltét.

Felperes 2010. június 4-én előterjesztett keresetében a Ctv. 65.§ (1) bekezdése alapján a Cg. számú végzés hatályon kívül helyezését kérte. A végzés jogsértő volta tekintetében egyebek mellett arra utalt, a 2008. december 23-i és a 2009. december 20-i közgyűlésekre meghívót nem kapott, azok nem szabályszerűen kerültek összehívásra, alperes nem igazolta, a meghívók valamennyi részvényesnek kézbesítésre kerültek volna. Ebből következően a 2009. december 20-án meghozott határozatok érvénytelenek, változásbejegyzés alapjául nem szolgálhatnak. A szabálytalanul megtartott közgyűlés miatt a Gt. 53.§ (1) bekezdésében biztosított jogával sem élhetett. További jogsértések megjelölése mellett hivatkozott arra is, érvényes képviselői joggal a közgyűlésen nem rendelkezett, mivel meghatalmazása csak 2009. augusztus 14-ig volt hatályos, így a szavazatának hiányában sem volt érvényes határozat hozható, a közgyűlés nem volt határozatképes. Sérelmezte, annak ellenére, a létesítő okirat 2009. december 20-i módosításának kelte bejegyzésre került, az alperes 2009. december 20-i keltezésű létesítő okiratot nem csatolt, továbbá a kérelem mellékletei közül vezérigazgató 2009. december 20-i megválasztását követő aláírási mintája is hiányzik. A perbeli legitimációja tekintetében előadta, ránézve a végzés azért tartalmaz rendelkezést, mivel az alperesnek részvényese, így az alperesre

vonatkozó összes rendelkezés rá is vonatkozik. A támadott végzés cég elnevezésére, tevékenységi köreire, minősített többséget biztosító befolyásszerzésre vonatkozó részei kifejezetten az alperesre tartalmazzak rendelkezést, mivel azonban e pertípus alperesi pozíciójában mindig a társaság áll, így perttechnikai okokból sem illeti meg a perindítási jog alperest. A tulajdonosi kör megváltozása közvetlenül kihat a többi részvényes jogaira, jogaik gyakorlásának körülményeire, mivel megváltoznak a szavazati arányok, ez különösen igaz a minősített többséget biztosító befolyásszerzésre. Amennyiben pedig jogsértő módon kerül sor a létesítő okirat módosítására, úgy a részvényes is érintettnek minősül, hiszen a Gt. és a létesítő okirat határozza meg a tagsági jogok tartalmát. Tekintve a bejegyzés alapjául szolgáló határozatok a tagsági jogok megsértésével kerültek elfogadásra, érdeksérelmet szenvedett részvénytulajdonosként igénye keletkezett azok orvoslására. A BDT 2007.1716. számú eseti döntés szerint a bejegyző végzés hatályon kívül helyezése iránti perben a létesítő okirat vagy módosítása tekintetében csakis a végzésben foglalt cégjegyzéki adatokra vonatkozó rendelkezés jogszabálysértő voltára lehet megalapozottan hivatkozni. A kereseti kérelme ezért a cégjegyzék létesítő okirat módosítása által bejegyzett adatokra, így a cég elnevezésének, tevékenységi köreinek megváltozásának, minősített többséget biztosító befolyás megszerzésének részére vonatkozik. Amennyiben pedig a bejegyzés alapjául szolgáló okiratok bejegyzésre alkalmatlansága megállapításra és a változásbejegyző végzés hatályon kívül helyezésre kerül, az maga után vonja azoknak a cégjegyzéki adatoknak a módosítását is, amelyek ezen okiratok alapján kerültek bejegyzésre. Hivatkozott a Fővárosi Ítéltábla 16.Gf.40.349/2008/6. számú végzésében foglaltakra is.

Alperes a kereset elutasítását, felperes perköltségben marasztalását kérte arra hivatkozással, felperest a Ctv. 65.§ (1) bekezdése értelmében a perindítás joga nem illeti meg, valamint hitelt érdemlően nem bizonyította részvényesi minőségét.

Az elsőfokú bíróság 2011. november 4-én kelt 11.G.41.041/2010/13. számú ítéletével a keresetet elutasította. Az ítélet indokolásában kifejtette, a 2006. évi V. törvény (Ctv.) 65.§ (1) bekezdése szerint változásbejegyző végzés jogszabályba ütközése miatt csak az indíthat pert, akire a végzés rendelkezést tartalmaz, és kizárólag a rendelkezés őt érintő részére vonatkozóan. Felperesre a támadott végzés közvetlenül semmilyen rendelkezést nem tartalmaz, rá vonatkozó adatot a cégjegyzékbe nem jegyez be, illetve nem töröl, a végzés alapján felperesre vonatkozó semmilyen cégjegyzéki adat nem változott meg. Felperest ezért a keresetindítás joga nem illeti meg, a kereset érdemi elutasításának van helye. Kitért arra is, a felperes megalapozatlanul hivatkozott a Fővárosi Ítéltábla 16.Gf.40.349/2008/6. számú végzésére is, tekintve, a hivatkozott per tárgya létesítő okirat érvénytelenségének megállapítása volt, mely pernél a perindítás feltételei különböznek a jelen per megindításának feltételeitől.

(Az elsőfokú bíróság ezen a napon meghozott végzésével az alperes ügygondnokának díját 25.000 forintban állapította meg, s rendelkezett a felperes által letétbe helyezett 25.000 forint ügygondnoki díj címén ügygondnoknak történő kiutalásáról.)

Az ítélettel szemben felperes fellebbezett jogi képviselő útján. Elsődlegesen az ítélet megváltoztatását, a 86. sorszámú változásbejegyző végzés hatályon kívül helyezését, másodsorban az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítását kérte. Perbeli legitimációja körében előadottakat megismételve hangsúlyozta, keresetindítási jogosultsága a Ctv. 65.§ (1) bekezdésén alapul, az ítélet megállapításával szemben az alperesre vonatkozó valamennyi rendelkezés a részvényeseire is rendelkezést tartalmaz. Az alperes ugyanis a részvényeseiből alkot egy külön jogalanyisággal rendelkező entitást, az alperest érintő társasági változás az alperest alkotó tagokra is kihatással van. Ismételten hivatkozott arra, a részvénytulajdonosi kör megváltozása közvetlenül kihat a többi részvényes tagsági jogaira. A részvénytársaság, mint a tagsági jogviszonyt megtestesítő részvény kiállítója feltétlen és egyoldalú kötelezettséget vállal arra, az értékpapír mindenkor jogosulja számára biztosítja az abból eredő jogok gyakorlását. Amennyiben pedig a létesítő okirat jogsértő módon kerül módosításra, úgy a részvényes is érintettnek minősül, megnyílik a joga a jogsérelem orvoslására, ezt támasztja alá a Fővárosi Ítéltábla 16.Gf.40.349/2008/6. számú végzése is. A Fővárosi Ítéltábla úgy foglalt állást, a létesítő okirat a gazdasági társaságok működését, a társaság és tagjaik jogviszonyát hosszú távra meghatározó alapokmánya, ily módon pedig az okirat jogszabályszerű, törvényes tartalmához a tagoknak egyértelmű jogi érdeke fűződik. A bejegyző végzés jogsértő volta tekintetében az elsőfokú eljárásban előadottakat fenntartva és részben megismételve hangsúlyozta a közgyűlés szabálytalan összehívását és megtartását, a bejegyzés alapjául szolgáló okiratok bejegyzésre alkalmatlanságát. A Gt. 53.§ (1) bekezdésében és a 123.§ (2) bekezdésében biztosított jogai gyakorlásától megfosztása folytán változatlanul állította a részvényátruházás törvénysértő voltát, jogsértő cégjegyzéki átvezetését. Utalt arra is, amennyiben egy részvénytársaság 79,95 %-os minősített többséggel rendelkező részvényese törvénysértő módon értékesíti a részvényeit egy dominikai társaság részére, annak kizárólag a társasági vagyon elvonása következtében felvethető felelősség alóli menekülése lehet az oka.

Fellebbezését 2012. június 27-én kiegészítette. A Fővárosi Ítéltábla már említett végzésére utalva előadta, az ítéltábla a tag (részvényes) perbeli legitimációját a létesítő okirat módosítása érvénytelensége iránti perben megalapozottnak találta, amelyből az következik, a tag (részvényes) egy olyan változásbejegyző végzéssel szemben, amely alapító okiratot (alapszabályt) módosító változás bejegyzéséről rendelkezik, keresetőségi joggal rendelkezik a Ctv. 65.§-a alapján is, mivel a végzés rá minden ilyen esetben rendelkezést tartalmaz és ezen felül jelen esetben a végzés jogszabálysértő változások bejegyzését, a létesítő okirat (alapszabály) jogszabálysértő megváltozását eredményezte. A perindítás jog azért is megilleti, mert a közgyűlés megtartásáról utólag sem értesült, az alperest érintő alapvető

változásokról már csak a végzésből szerzett tudomást, így a Gt. 45.§-a szerinti jogvédelmi eszköz igénybevitelére nem volt lehetősége. A társasági jog alapvető elveivel, a tagokat megillető jogvédelemmel lenne ellentétes, ha egy ilyen helyzetben a tag (részvényes) az egyetlen még rendelkezésre álló jogvédelmi eszközzel, a bejegyző végzés megtámadásával (Ctv. 65.§) sem tudna élni. Az elsőfokú bíróság logikája, miszerint a tag (részvényes) csak akkor indíthatná meg a pert, ha a változásbejegyző végzés konkrétan, nevesítve tartalmazná a személyét, ellentétes a Gt. és a Ctv. tagokat, így különösen a kisebbségi tagokat megillető védelmi mechanizmusával és egyébként is teljes mértékben megalapozatlan. Egy gazdasági társaság a tagok nélkül nem létezik, így téves az a megközelítés, a társaságra vonatkozó változásokat bejegyző végzés nem tartalmaz mind a társaságra, mind pedig egyben a tagokra is rendelkezést.

A fellebbezés az alábbiakra tekintettel megalapozatlan.

A 2006. évi IV. törvény (Gt.) 45.§ (1) és (3) bekezdése értelmében a gazdasági társaság bármely tagja, részvényese kérheti a társaság szervei által hozott a Gt. vagy más jogszabály, illetve a társasági szerződés rendelkezéseibe ütköző határozatok bírósági felülvizsgálatát a határozat meghozatalától számított legfeljebb kilencvennapos jogvesztő határidőn belül.

A tagot, részvényest a társaság jogsértő működésével, határozathozatalával összefüggésben, a feltételek fennállta esetén, további jogorvoslati lehetőségek is megilletik.

A változásbejegyzési eljárással összefüggő jogorvoslatokra, a bejegyző végzés hatályon kívül helyezése iránti perre, valamint a létesítő okirat módosítás érvénytelenségének megállapítása iránti perre nézve a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (Ctv.) tartalmaz szabályozást.

A 65.§ (1) bekezdése szerint a kérelemnek helyt adó változásbejegyzési végzés ellen fellebbezésnek nincs helye. A végzés, vagy annak meghozatala alapjául szolgáló iratok jogszabályba ütközése miatt az ügyész, valamint az, akire a végzés rendelkezést tartalmaz - a rendelkezés őt érintő részére vonatkozóan - pert indíthat a cég ellen a végzés hatályon kívül helyezése iránt.

A (2) bekezdés értelmében a per a végzés Céglétezésben való közzétételétől számított harminc napos jogvesztő határidőn belül indítható meg.

A jogszabály tehát meghatározza a perindításra jogosultak körét. A perfajta sajátosságából következően az ügyészen kívül a jogszabály értelmezése körében kialakult bírói gyakorlat szerint perindításra csakis a végzéssel közvetlenül érintettek, vagyis a végzéssel törölt, vagy bejegyzett, nevesített személyek jogosultak. Kétségtelen, hogy közvetve a bejegyző végzés tartalma, a cégjegyzéki adatok kihatnak a társaság valamennyi tagjára, de a közvetett érintettség önmagában nem teremt keresetőségi jogot.

Az is kétségtelen, a jogszabály a továbbiakban a hivatkozható jogsértések tekintetében is tartalmaz szabályozást, s korlátozott módon cégjegyzéki adattal összefüggésben lehetővé teszi a létesítő okirat (okirat-módosítás) kifogásolását is. E lehetőség azonban nyilvánvalóan csakis a perindításra jogosultakat illetheti meg.

Az említett perfajtától eltérő másik pertípus a Ctv. 70.§-ban szabályozott létesítő okirat módosítása érvénytelenségének megállapítása iránti per, amelynek megindítására a 69.§ (1) bekezdése szerint az ügyész, illetve az jogosult, aki jogi érdekét valószínűsíti.

Az idézett rendelkezések a gazdasági társaságok törvényes működésével összefüggő, speciális peres jogorvoslatot biztosító szabályok. Ezen szabályok közös eleme, hogy valamennyi per alperese a gazdasági társaság. Az egyes pertípusokban azonban a per tárgya, a perindításra jogosultak köre, a perindítási határidő, a levonható jogkövetkezmények már különbözőek.

A Gt. és a Ctv. is valamennyi perfajta esetén megjelöli a perindításra jogosultak körét, s tételesen meghatározza az adott perben releváns, meghivatkozható jogsértéseket is.

A változásbejegyzési kérelemnek helyt adó végzéssel szembeni peres jogorvoslat is csak meghatározott körben biztosított. Míg az ügyészt korlátlan, a végzés teljes terjedelmével szembeni perindítási jog illeti meg, addig a Ctv. 65.§ (1) bekezdése az „egyéb jogosultak” perindítási joga vonatkozásában perkorlátozó rendelkezést tartalmaz. Az e körbe tartozó személyek perbeli legitimációját a bírói gyakorlat megszorítóan értelmezi. Eltérően a létesítő okirat módosítása érvénytelenségének megállapítása iránti pertől, ahol a perbeli legitimációt a per lefolytatásához fűződő jogi érdek valószínűsítése alapozza meg, a Ctv. a változásbejegyző végzés hatályon kívül helyezése iránti perben az ügyész személyén kívüli jogosultak perindítási jogát a már kifejtettek szerint kizárólag akkor és annyiban ismeri el, amennyiben a változásbejegyző végzés személyükre nézve kifejezetten, nevesítve rendelkezést tartalmaz. Ebből következően a tagot, részvényt is csak abban az esetben illeti meg a perindítás joga, ha a bejegyző végzés rá nézve tartalmaz rendelkezést, tehát tagkénti, részvényesi bejegyzése, törlése esetén, de akkor is csak az őt érintő cégjegyzéki adat, rendelkezés tekintetében. Ilyen rendelkezés hiányában a tag, részvényes még a változásbejegyzés alapjául szolgáló esetleges jogsértő társasági határozat, létesítő okirat módosítás esetén sem kereset e

pertípus keretein belül jogorvoslatot. Az a körülmény pedig, hogy a társasági határozat felülvizsgálata iránti per megindítására megszabott jogvesztő határidőt a tag, részvényes akár önhibáján kívül elmulasztotta, nem nyitja meg a jogorvoslati lehetőséget a bejegyző végzéssel szemben. Mindebből az is következik, a perindításra jogosultak köre nem tágítható, a társaságra vonatkozó, a társaságot érintő rendelkezés (mint például a társaság elnevezése, létesítő okirat módosítása) még áttételesen sem értelmezhető a tagra, részvényesre vonatkozó rendelkezésként. Értelemszerűen pedig, ha a tagra, részvényesre a végzés kifejezett rendelkezést, adatot nem tartalmaz, a tag, részvényes perindítási jogosultság hiányában a létesítő okirat cégjegyzéki adattal összefüggő érvénytelenségére sem hivatkozhat a végzés jogszabályba ütközése tekintetében.

Az adott ügyben a keresettel támadott változásbejegyző végzés a felperesre nézve egyáltalán nem tartalmaz rendelkezést, ezért a kifejtettekre figyelemmel azt kellett megállapítani, hogy a felperes nem rendelkezik a Ctv. 65.§ (1) bekezdése szerinti perindítási jogosultsággal, mint ahogy arra az elsőfokú bíróság is a Ctv. 65.§ (1) bekezdésének helyes értelmezésével rámutatott. Ebből következően a felperes által hivatkozott jogsértések nem voltak vizsgálhatók a perben, helytálló a keresetet elutasító határozat.

A Ctv. 65.§ (1) bekezdését a jogszabály szövegével és a kialakult gyakorlattal ellentétesen értelmező fellebbezés ezért nem vezethetett eredményre.

A kifejtettekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A pernyertes alperesnek a másodfokú eljárásban költsége nem merült fel, ezért a perköltség viseléséről rendelkezni nem kellett.

Budapest, 2012. június 28.

. Rózsa Éva s.k.
a tanács elnöke

Dr. Rutkai Éva s.k.
előadó bíró

. Molnár József s.k.
bíró

A kiadmány hiteléül:

Sárközi Veronika
bírósági ügyintéző